

PROGRAMA D'EXPOSICIONS DE L'IVAM 2017

L'IVAM presenta el seu programa expositiu per a 2017

El museu inaugurarà 13 mostres, dedicades a artistes com ara Anzo, Helena Almeida, Joana Francés o Joana Hadjithomas i Khalil Joreige

L'IVAM ha programat per a 2017 **13 exposicions** que responen a quatre línies temàtiques amb les quals es pretén dotar el museu d'identitat pròpia: les vinculades amb el Mediterrani; les que incideixen en el coneixement de la Col·lecció; les englobades sota la denominació "L'IVAM produeix" i les anomenades "mitologies individuals".

Artistes internacionals com **Joana Hadjithomas i Khalil Joreige, Robert Frank o Helena Almeida**, però també artistes valencians com **Anzo o Juana Francés** tindran un lloc destacat en el programa expositiu del museu el pròxim any. El còmic torna de nou a l'IVAM de la mà de l'il·lustrador valencià **Daniel Torres** i es manté l'aposta per produir obres específicament per a la galeria 6 d'artistes de mitja cursa com **Xavier Arenós, Carmela García i Nico Munuera**.

Una altra de les claus que marquen la línia expositiva de l'IVAM per a 2017 és una vegada més l'aposta per donar visibilitat a les dones artistes dedicant mostres individuals. Novament, així mateix, es fa un esforç per posar en valor l'extensa col·lecció del museu, en aquesta ocasió posant el focus en un moment històric i un estil molt concret, com va ser *L'eclosió de l'abstracció*.

Tanmateix, el museu amplia les seues fronteres i ix de les galeries conegudes per estendre's més enllà dels seus murs. Sota el títol de "L'IVAM produeix", es conquistarà la façana del museu i s'intervindrà tant al *Pati Obert* (solar de l'IVAM) com l'interior de l'IVAMlab, per apropar així la creació artística a tot el públic, traure l'art al carrer i incitar a traspassar l'entrada i descobrir les riqueses que l'IVAM guarda al seu interior.

El 2017 serà per a l'IVAM un any important per **incidir en la seua identitat específica, col·laborar amb museus internacionals** i insistir en **donar importància als artistes, discursos i formes de fer** que moltes vegades no han rebut l'atenció que mereixien.

EXPOSICIONS 2017

▪ **Imaginar el Mediterrani**

Joana Hadjithomas i Khalil Joreige. Abril

En Rebel·lia. Narracions femenines en el món àrab. Setembre

(Congrés Internacional: *Imaginar el Mediterrani*. Setembre)

Península mora. Novembre

▪ **Amar la col·lecció**

Les constel·lacions de Julio González. Març

L'eclosió de l'abstracció. Juliol

Caso de estudio. Daniel Torres. Març

Caso de estudio. Robert Frank. Juny

Caso de estudio. Juana Francés. Novembre

▪ **L'IVAM produeix**

Xavier Arenós. La presència i l'absència. Gener

Carmela García. Maig

Nico Munuera. Octubre

▪ **Mitologies individuals**

Helena Almeida. Corpus. Febrer

Anzo. Juny

■ Imaginar el Mediterrani

Joana Hadjithomas & Khalil Joreige

Comissariat: Marta Gili, Anna Schneider, Hoor Al-Qasimi i José Miguel Cortés
Galeria 1 / Abril

Coproduïda juntament amb el museu **Jeu de Paume** de París, la **Sharjah Art Foundation de Sharjah** (Emirats Àrabs), i el **Haus der Kunst** de Munic, aquesta mostra dels libanesos **Joana Hadjithomas i Khalil Joreige** (1969, Beirut) reunirà una àmplia selecció de treballs d'aquests artistes des de finals dels 90 fins a l'actualitat. Presentarà obres en paper, fotografia, escultura, així com àudio i videoinstal·lacions, incloent la recent *The Rumour of the world* (2014), o projectes com *Circle of Confusion* (1997-2014) i *Postcards from War* (1997-2006).

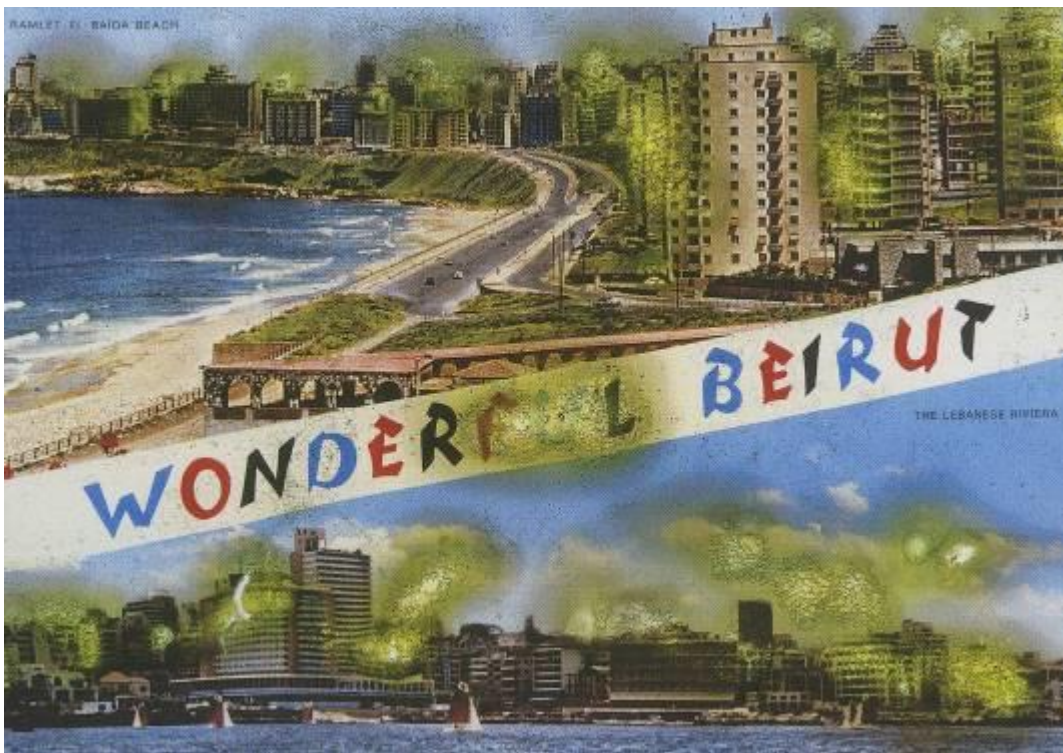

Postcards from War, 1997-2006. Joana Hadjithomas & Khalil Joreige

Cineastes i artistes de formació autodidacta, els libanesos Joana Hadjithomas i Khalil Joreige estableixen llaços temàtics, conceptuals i formals entre fotografies, videoinstal·lacions, pel·lícules de ficció o documentals. Es van convertir en cineastes i artistes arran de les guerres civils del seu país. La seua recerca personal els porta a explorar l'esfera del que és visible i de l'absència, nodrint-d'un fascinant anar i vindre entre realitat i ficció. Des de fa 15 anys les seues pel·lícules, a més d'altres treballs produïts a partir de documents

personals o polítics, construeixen discursos sobre històries ocultes que es contraposen al relat històric dominant. Estan interessats en la individualitat de les persones que viuen en societats comunitàries i en la dificultat de viure el present.

Joana Hadjithomas i Khalil Joreige construeixen les seues obres sobre la producció del coneixement, la reescriptura de la història, la construcció d'imaginari, també al voltant de les maneres contemporànies de la narració recolzant-se en la seua pròpia experiència al seu país, però traspasant les seues fronteres. El procés de recerca que duen a terme, el seu qüestionament del territori, tant geogràfic com personal, confereix a la seua obra una estètica molt particular.

Postcards from War, 1997-2006. Joana Hadjithomas & Khalil Joreige

Els treballs de Hadjithomas i Joreige s'han exhibit en nombrosos museus, centres d'art i biennals internacionals, tant en exposicions monogràfiques, com col·lectives. Importants col·leccions públiques i privades, com el museu Guggenheim de Nova York, el Victoria & Albert Museum i el British Museum de Londres o el Centre Pompidou de París, entre d'altres, han adquirit obres seues.

En rebel·lia. Narracions femenines al món Àrab

Comissariat: Juan Vicente Aliaga / Galeria 1
Setembre

Aquest projecte tracta d'analitzar la producció artística sorgida als països àrabs des de la perspectiva i la realitat de les dones. Al contrari de la imatge estereotipada projectada per molts mitjans de comunicació occidentals, que es limita a associar a les dones amb la submissió a l'home, ***En rebel·lia*** es proposa traslladar la diversitat de contextos i situacions existents tant al Nord d'Àfrica com a l'Orient Pròxim .

Occupied Pleasures, 2013. Fotografia. Tanya Habjouqa

L'exposició, que reunirà un centenar de treballs de vora 30 artistes, se centra en l'aparició de diferents propostes artístiques sorgides a partir dels anys noranta fins a l'actualitat, aprofitant l'ús de tecnologies d'informació com internet i l'ocupació del vídeo i la fotografia, que indica la multiplicitat d'assumptes i de qüestions plantejades per dones artistes inconformes amb les normes patriarcales. S'aborden temes com la presència als carrers de les dones, la crítica als clixés masclistes, les seues experiències a l'exili, però també l'impacte de l'ocupació israeliana dels territoris palestins.

Com a introducció a la mostra, es presentarà una vintena de fotografies procedents de l'Arab Image Foundation de Beirut, que retraten homes i dones de diferents classes socials entre els anys 30 i 70, preses en països com el Líban, Palestina, Egipte, el Marroc o Síria. S'exhibiran obres d'artistes com la libanesa d'origen palestí Mona Hatoum (Beirut, 1952), la iraquiana Jannane Al-Ani (Kirkuk, 1966), les palestines Ahlam Shibli (Shibli-Umm al-Ghanam, 1970) i Rula Halawani (Jerusalem , 1964), la egípcia Ghada Amer (El Caire, 1963) o la francesa d'origen algerià Zineb Sedira (París, 1963), entre d'altres.

Light Horizon, 2012. Vídeo. Randa Maddah

Es tracta d'una generació d'artistes que irrompen en la dècada dels noranta, moltes d'elles formades fora dels seus països d'origen, que s'han donat a conèixer recentment gràcies a la creixent creació de galeries i centres d'art especialitzades en cultura contemporània del Magrib i el Máchreq.

Península mora

Comissariat: Juan Guardiola / Galería 7
Novembre

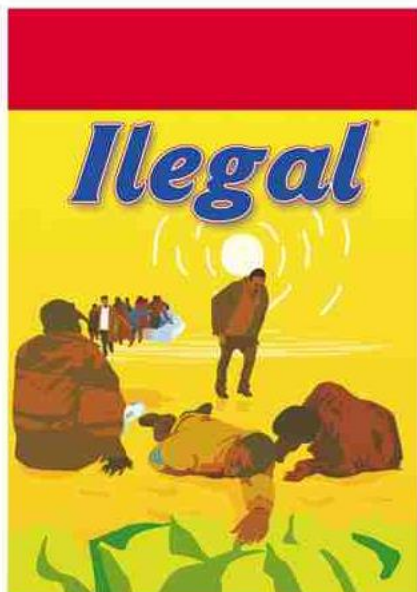
L'exposició ***Península Mora*** es preguntarà pel significat, producció i difusió de les imatges colonials en la història de l'art espanyol. La mostra analitzarà les diferents representacions que el colonialisme cristià hispà ha generat des del segle XV fins a l'actualitat sobre el seu passat i present moro. Aquest terme, encunyat durant l'Edat Mitjana, al·ludeix a l'ús popular i col·loquial (però també pejoratiu) que designa els naturals de l'àrea del Magrib, sense distinció de religió, ètnia o cultura.

La odalisca, 1867. Mariano Fortuny. MNAC

El títol de l'exposició fa referència a una península, és a dir un concepte de la Geografia Física que descriu una porció de terra voltada per l'aigua del qual només una part està unida i té comunicació amb una altra terra d'extensió més gran. Tot procés de colonització comporta la unificació "artificial" d'un constructe humà, cultural i geogràfic divers. Una de les eines utilitzades per donar forma física i simbòlica a aquesta construcció va ser la cartografia. El títol posa en relació els dos termes, *Península Mora*, per establir així una cartografia real i imaginària del nostre passat i present musulmà.

L'exposició mostrarà treballs, obres d'art i documents, tant històrics com contemporanis, d'artistes europeus i africans, des de Goya, Fortuny o Benlliure fins Carlos Aires, Raúl Valerio o Javier Codesal. Així mateix, farà especial èmfasi en l'art contemporani de la mediterrània occidental, un context geopolític que inclou a artistes d'Algèria, Tunísia i el Marroc.

Sábado legionario, 1988. Javier Codesal. Vídeo

raulowsky

Ilegal, 2001. Raúl Valerio
Impresión digital sobre lona

Estructurada en 3 blocs temàtics, la mostra reunirà obres de l'escola Orientalista espanyola de finals del segle XIX, documents relatius a la Violència colonial en el segle XX i treballs artístics que reflexionen sobre conceptes com Colonialisme intern, sobirania i immigració realitzats al segle XXI . Es tracta d'un projecte multidisciplinari que inclou produccions, tant històriques com contemporànies, en arts plàstiques, cinema, arquitectura, literatura o música.

■ Estimar la col·lecció

Les constel·lacions de Julio González

Comissariat: Josep Salvador / Galeria 2

Març

En aquest nou projecte expositiu dedicat a la col·lecció de Julio González de l'IVAM, considerada com la més completa de les existents sobre l'obra de l'escultor, es busca emfatitzar els conceptes bàsics de la seua experiència escultòrica, com són la manipulació estètica dels materials i la seua disposició espacial, partint des de la sensibilitat i perspectiva actuals, i afegint altres treballs dels fons artístics que demostren la vigència de les seues aportacions constructives.

Le Rêve Le Basier, 1934.
Julio González

S'articularen cinc àrees temàtiques que configuraran marcs simbòlics que oferiran un recorregut privilegiat per altres esferes del pensament connectades a les fites històrics esdevingudes en els últims cent anys: transformació de la mirada i la percepció, racionalitat i intuïció, arquitectura i espai, processos i consciència de la forma i estructura de l'objecte i ficció.

Julio González (Barcelona, 1876 - França, 1942) va obrir nous camins a l'escultura en fer possible la plasmació de les formes més innovadores gràcies al

seu domini de la tècnica de la soldadura. Els seus treballs en ferro van consolidar el seu concepte de "dibuix en l'espai" que ha marcat una de les vies més renovadores de l'experimentació artística, amb una voluntat de recerca dels valors més fonamentals de l'experiència estètica, basada en la participació de l'espectador i la seua visió activa.

Lake Ontario Flats, 1974. Anthony Caro

L'obra de Julio González ha estat capaç de dotar aquesta nova iconografia sorgida de les investigacions dutes a terme pels moviments d'avantguarda de les primeres dècades del segle passat d'un marcat contingut expressiu i d'una necessària humanitat. Amb aquest autor assistim a una nova definició del "espai" de la vida i del pensament i la seua producció artística és el millor exemple de la creació de propietats estructurals en l'escultura.

L'eclosió de l'abstracció

Comissariat: Mª Jesús Folch, José Miguel Cortés i Josep Salvador
Galeries 4 i 5 / Juliol

La mostra analitzarà les pràctiques artístiques de caràcter abstracte desenvolupades des de la postguerra fins a finals del segle XX a partir d'un destacat nombre d'obres de la col·lecció. Recorrerà temàtica i cronològicament els moviments que van anar sorgint des que mitjans del segle passat va irrompre al camp de l'art un gran escepticisme, no només pel patiment generat pels conflictes bèl·lics, sinó derivat d'una profunda crisi de la racionalitat oberta per les investigacions de l'anomenada avantguarda històrica.

Labyrinth #3 (Laberinto nº3), 1954. Adolph Gottlieb

*PA 8, 1960
Equipo 57*

En aquests anys van sorgir nous plantejaments units a les teories de filòsofs existencialistes, reivindicant la subjectivitat i individualitat damunt de qualsevol principi o pensament polític. Com a conseqüència es va iniciar la recerca d'un

nou llenguatge abstracte producte de la fusió de dues grans tendències artístiques d'entreguerres, el constructivisme i el surrealisme, que havien arribat als Estats Units de la mà d'artistes que havien fugit dels règims totalitaris i la gran guerra, com Joseff Albers, Hans Hoffman, Moholy Nagy, Max Ernst, Piet Mondrian o Marc Chagall.

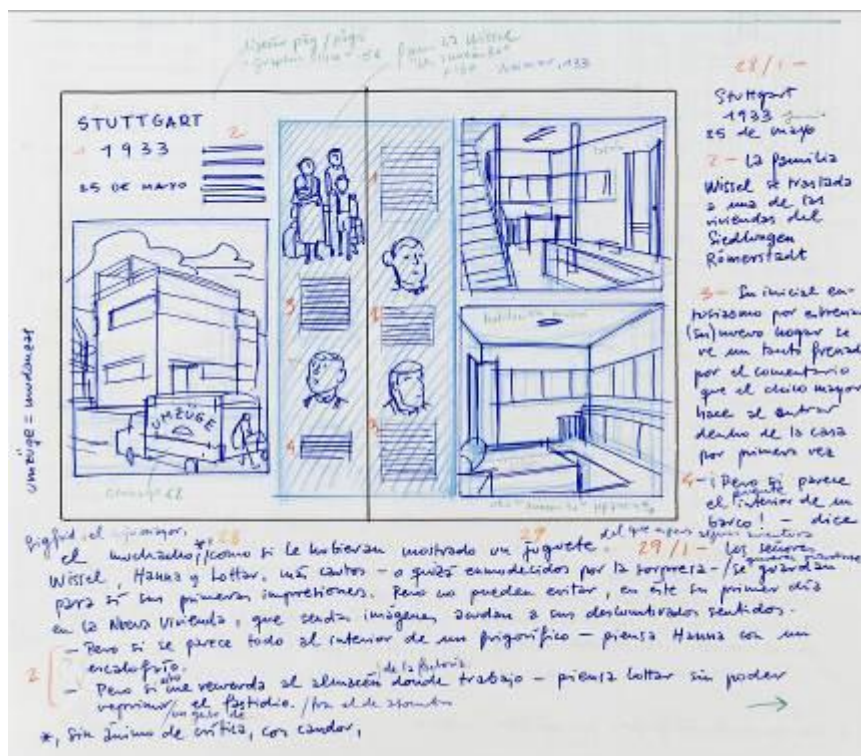
Gran paquet de palla, 1969. Antoni Tàpies

Reunirà obres de **l'Expressionisme Abstracte**, d'artistes com ara Lee Krasner, Adolph Gottlieb, Ad Reinhardt o Barnett Newman; de l'anomenat **Art informel**, d'autors com Jean Dubuffet, Pierre Soulages o Lucio Fontana i de grups com COBRA, Dau al Set, Parpalló o el Paso; **l'Art Normatiu** dels anys seixanta, amb Jorge Oteiza, Eduardo Chillida, Pablo Palazuelo, Eusebi Sempere o Equipo 57; el **Minimalisme**, amb Frank Stella, Donald Judd, Richard Serra, Joel Shapiro o Tony Smith; **l'Art Conceptual**, amb John Cage, Bruce Nauman, Reiner Ruthenbeck, Richard Tuttle i Allan McCollum; el **Neoexpressionisme** dels vuitanta, amb Albert Oehlen, Per Kirkeby, George Herold, José Manuel Broto o Juan Uslé; i el **Discurs Postmodern** de la dècada dels noranta, amb Juan Muñoz, Jordi Colomer, Àngels Marc, Susana Solano o Cristina Iglesias.

Caso de estudio. Daniel Torres. La Casa

Comissariat: Daniel Torres / Galeria 3
Març

Caso de Estudio. Daniel Torres. La Casa reunirà una selecció de textos, dibuixos originals i maquetes dipositats a l'IVAM que l'artista va produir per a la publicació *La Casa* editada per Norma editorial en 2015. *La Casa* no és un llibre d'història ni un tractat d'arquitectura, tampoc és un assaig d'antropologia ni un manual d'interiorisme, però sí que és una col·lecció d'històries de les diferents llars que des dels orígens de la humanitat fins als nostres dies s'han constituït al llarg dels segles.

Apunts de Daniel
Torres per a *La
Casa*, 2015

A través d'una exhaustiva documentació i servint-se de l'agilitat narrativa que proporciona l'art seqüencial, Daniel Torres explora la història de l'home i la relació amb el seu refugi. Una obra que mostra la vida tal com és: un gran teatre en què nosaltres els lectors som també el seu privilegiat públic.

Daniel Torres (Teresa de Cofrents, 1958) és un dels responsables de la renovació gràfica del còmic i va ser un membre destacat del grup d'artistes que des de València van promoure el moviment de la Línia Clara al món de la historieta entre els anys setanta i vuitanta del segle passat. La seua obra ha estat ja present aquest any a l'IVAM en l'exposició VLC. València Línia Clara, que va reunir 200 còmics originals i una àmplia selecció de treballs de set artistes pertanyents a aquesta generació d'autors que van ser avantguarda de la renovació i ruptura de la il·lustració espanyola i europea.

Caso de estudio. Robert Frank

Comissariat: Sandra Moros / Galeria 3

Juny

El cas d'estudi que l'IVAM dedicarà a Robert Frank (Suïssa, 1924) serà una revisió de la feina d'un dels fotògrafs més influents del segle XX a partir d'una petita selecció d'obres i materials significatius conservats al museu. La presència de Robert Frank a la col·lecció de l'IVAM abasta una àmplia cronologia, de 1947 a 1994, i mostra la gran heterogeneïtat que va desenvolupar durant tota la seva trajectòria artística al voltant de la construcció de la imatge.

Keep Busy, 1994. Robert Frank

L'exposició mostrarà diferents aspectes de l'obra de Frank prenent com a punt de partida la seua fotografia documental dels anys cinquanta vinculada a un dels seus principals treballs, *The Americans*, i visibilitzant la seua relació amb la cultura *beatnik* en diferents moments del seu recorregut artístic. Una part de les obres seleccionades reflectirà clarament la seua experimentació a través de l'ús del vídeo i la imatge fotogràfica en un canvi que el va allunyar dels seus inicis i el va acostar cap a un llenguatge més caòtic i personal.

Una cita de *The Americans* de Jack Kerouac així el definia: "Robert Frank, suís, discret, amable, amb aquesta xicoteta càmera, que aixeca i dispara amb una mà, es va empassar un trist poema des de la mateixa Amèrica i ho va passar a pel·lícula, fent-se un lloc entre els grans poetes tràgics del món".

Caso de estudio. Juana Francés

Comissariat: María Jesús Folch / Galeria 3
Novembre

Dins de la línia dels casos d'estudi i de l'aposta per revaloritzar figures rellevants de l'art a la Comunitat, l'IVAM dedicarà una exposició a l'artista valenciana Juana Francés (Alacant, 1924 - Madrid, 1990). El museu valencià és un dels quatre museus espanyols que custodien el llegat d'aquesta artista des de l'any 1991, juntament amb el Museu Nacional d'Art Reina Sofia (MNCARS) de Madrid, el Museu Pablo Serrano de Saragossa i el Museu d'Art Contemporani d'Alacant (MACA).

Composición nº 52, 1960. Juana Francés.

La mostra exhibirà obres pertanyents a la col·lecció de l'IVAM, que compta entre els seus fons amb 119 peces de Juana Francés, que es contextualitzaran amb material de documentació procedent del museu Pablo Serrano: correspondència, escrits, esbossos o quaderns de dibuix tant de l'artista com de la seua parella, el propi escultor Pablo Serrano.

Juana Francés va desenvolupar la seua activitat artística a partir de la dècada dels cinquanta. Aviat es va vincular als cercles avantguardistes dels que va

sorgir El Paso, grup que va nàixer al febrer de 1956 sota la influència de l'expressionisme abstracte americà, de la seua violència gestual i matèrica, a la qual va incorporar una gamma cromàtica procedent de la tradició espanyola de Goya .

Juana Francés va ser l'únic membre femení de El Paso integrat per Rafael Canogar, Luis Feito, Manolo Millars, Manuel Rivera, Antonio Saura, Pablo Serrano i Antonio Suárez, amb les incorporacions tardanes de Martín Chirino i Manuel Viola. Però aviat ho abandonaria, en 1957. Va ser precisament la seua condició femenina i el menyspreu del seu art per part d'alguns dels seus companys el que va arbitrar la ruptura en una època en què l'art era encara una parcel·la dominada pels homes.

Fins a 1960 Juana Francés va realitzar obres en què ha afegit diferents textures, colors sobris i nous materials en composicions dinàmiques organitzades en diagonal, en aspa o en corbes. Des de 1963 i durant gairebé vint anys, va produir la seua sèrie "L'home i la ciutat" descrivint un entorn humà angoixant i aclaparador. En els vuitanta, Juana Francés va tornar a l'abstracció i va experimentar de nou amb la matèria i el gest.

Serie Fondo Submarino, 1980. Juana Francés.

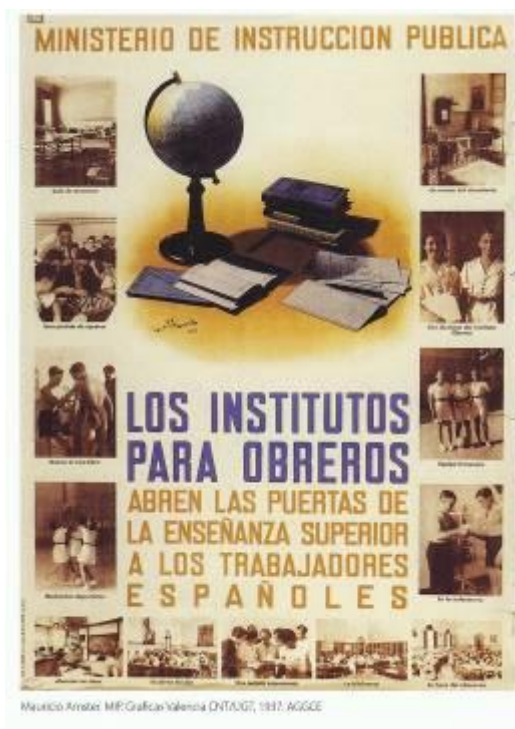
■ L'IVAM produeix

Xavier Arenós. La presència i l'absència

Comissariat: Xavier Arenós / Galeria 6

Gener

El valencià **Xavier Arenós** (Vila-real, 1968) presentarà un altre dels projectes específics per a la galeria 6 de l'IVAM. L'exposició *La presència i l'absència* prendrà com a referent a la ciutat de València quan va ser capital de la Segona República durant la guerra civil espanyola. Des de novembre de 1936 fins a octubre de 1937 es va convertir en un laboratori polític social i cultural en què es van gestar fites tan importants com l'Institut per a Obrers o el Pavelló Espanyol per a l'exposició Internacional de París. El primer va ser considerat un paradigma de la innovació pedagògica i promotor de l'emancipació obrera i el segon, a més de ser una fita arquitectònic modern, va ser pensat com a obra total republicana.

Cartel Instituto para obreros, 1937

Pabellón español exposición Int. París, 1937

La mostra de Xavier Arenós realitzada expressament per a la Galeria 6 de l'IVAM indaga en les ruïnes físiques i psíquiques d'aquests dos escenaris utòpics mitjançant l'ús de la fotografia i el vídeo, el dibuix i l'escultura. Dos "llocs de la memòria" que, després de ser traumàticament clausurats pel franquisme, constaten com allò que va ser reprimit o va quedar inconclús perviu entre nosaltres com un fantasma que retorna una i altra vegada amb noves forces.

Carmela García

Comissariat: Carmela García / Galeria 6
Maig

L'element central de l'obra de l'artista canària Carmela García (Lanzarote, 1964) és la doble necessitat de repensar i canviar el món. El fer-ho des d'una perspectiva de gènere no suposa únicament una simple via de projecció sobre la necessitat d'un altre futur; sinó que significa en primera instància un escenari de reivindicació d'una consideració diferent del femení al món.

Sisterland, 2008. Carmela García

Sota aquestes premisses, Carmela García es recolza en els recursos formals i icònics per evidenciar la paradoxa i la dificultat del canvi de paradigma, experimentant, una necessitat de reavaluar la construcció de la història, de renarrar els relats sobre els quals s'ha construït l'imaginari; a més d'establir un nou ordre de referències a l'articulació, així com la construcció d'una quotidianitat radicalment diferent en termes operatius i simbòlics.

Raó per la qual, tal com es reflectirà en aquesta exposició, la seua obra es desplega com un exercici que es desenvolupa tant a partir de la història de les relacions socials entre les dones com en una ficció en curs que ens ofereix visions obliqües del contacte personal, les afinitats i l'amor entre elles.

Nico Munuera

Comissariat: Nico Munuera / Galeria 6
Octubre

La proposta expositiva que Nico Munuera (Lorca, Múrcia, 1974) prepararà per a l'IVAM gira entorn de la capacitat de percepció de l'ésser humà a través dels límits, llocs que separem en un mapa amb una simple línia però que sobre el territori són ambigus. Des del continu dibuix canviant que provoca el moviment del mar a la costa, fins a la clara indefinició de no saber exactament on acaba la ciutat i comença el camp quan vas caminant. Espais d'intercanvi o autodefinició gràcies a la seua indiferència.

Superficie A y B, 2016. Nico Munuera

Munuera és ara mateix un dels referents emergents de la pintura abstracta a Espanya. Es va formar a la Facultat de Belles Arts de València, ciutat en la qual desenvolupa la seua carrera. En la seua trajectòria artística ha estat guardonat amb nombrosos premis i la seua obra està present de manera continuada tant en fires internacionals com nacionals.

■ L'IVAM produeix

Amb la intenció de desbordar els límits del museu i portar l'art el més pròxim possible als ciutadans, l'IVAM ha plantejat per 2017 anar ocupant diverses parcel·les que van més enllà de les sales d'exposicions:

- Intervencions d'artistes a la façana de l'IVAM
- Treball en el *Pati obert* de l'IVAM
- Experiències artístiques a l'*IVAMlab*

Desayuno con viandantes. Solar IVAM 2015

■ Mitologies individuals

Helena Almeida. Corpus

Comissariat: Joao Ribas i Marta Almeida: Coproducció amb el Museu Serralves d'Oporto
Galeria 7 / Febrer

Corpus mostrarà l'obra de l'artista portuguesa Helena Almeida a través del seu treball en pintura, fotografia, vídeo i dibuix dut a terme durant gairebé cinc dècades. L'exposició posarà en relleu la importància del cos i la seva trobada performatiu amb el món a través de l'obra d'Almeida des de mitjans de 1960 fins a l'actualitat.

Pintura Habitada, 1975. Helena Almeida

Nascuda el 1934 a Lisboa, lloc en el qual viu i treballa, Helena Almeida explora i qüestiona les formes d'expressió tradicionals, especialment la pintura, emesa per un desig constant de superar els límits pictòrics. Considerada com una de les grans artistes contemporànies portugueses, Almeida es va imposar des de la dècada de 1970 com una figura important de la performance i l'art conceptual.

Des dels inicis de la seua carrera, Almeida va introduir en les seues pintures abstractes les preocupacions centrals que defineixen la seua pràctica artística: el desig de transcendir els límits de l'espai pictòric i narratiu. La seua sèrie de llenços sense títol dels anys 1968-1969 mostren el seu procés de deconstrucció

dels suports artístics tradicionals i del llenguatge de la pintura. Cap a meitat dels 70, Almeida juga amb la forma, la línia i el color dels seus quadres que evoluciona cap a composicions performatives, comença a utilitzar els materials com extensions es el seu propi cos i es fa fotografiar durant el procés.

Sin título, 1969. Helena Almeida

Contràriament a altres artistes contemporanis que recorren a l'autoretrat i a la autorepresentació per posar en escena a altres personatges, Helena Almeida utilitza el seu propi cos per, a través de la fotografia, crear una forta relació entre la representació, l'acte de pintar, i la presentació, la seua pròpia imatge. Hi ha una qüestió que mai ha deixat d'estar patent en el seu treball, que és com el cos i el moviment d'un cos poden constituir-se com una obra d'art.

Anzo

Comissariat: J. Ramon Escrivà / Galeria 7 / Col·labora: Fundación Anzo
Juny

L'exposició que l'IVAM dedicarà a **José Iranzo Almonazid**, conegut artísticament com Anzo (Utiel, 1931-València, 2006) tracta de reivindicar l'obra d'un dels creadors valencians més originals i visionaris del panorama artístic espanyol. Durant els gairebé vint-i-huit anys d'història de l'IVAM l'obra d'**Anzo** quasi mai ha estat present en alguna exposició col·lectiva, i és per això que el museu, en la seua línia de recuperar el treball de creadors i creadores que han viscut en els marges de la història l'art oficial, considera imprescindible reflexionar i posar en valor l'obra d'aquest creador gairebé oblidat que va gaudir, però, de gran fortuna crítica durant els anys seixanta i setanta del segle XX.

Aislamiento, 1968. Anzo. IVAM

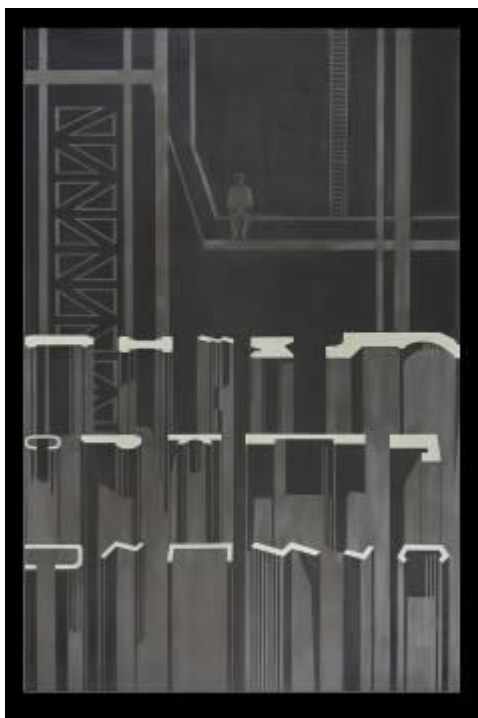
Durant els seus anys de formació, l'obra d'Anzo es va alinear amb la pràctica d'una figuració expressionista i la immersió, poc temps després, en la pintura informalista. El 1964 la seua obra va experimentar un canvi radical, tant plàstic com conceptual, en assumir les tesis renovadores que van donar lloc a la creació del grup Estampa Popular de València -del que va ser membre fundador- en un context de gran agitació antifranquista a la ciutat i, més en concret, a la universitat.

1967 serà un any clau en la seua trajectòria, ja que va participar en la Biennial de Sao Paulo, i va iniciar la seua sèrie d'obres *Aillaments*, un conjunt de pintures i gravats que no acabarà fins a vint anys després, el 1985. En ells l'artista abordava el pessimisme, l'alienació i incomunicació de l'individu atrapat

en el laberint de les estructures de dominació, a través d'obres realitzades amb materials inusuals en l'època, com fotolits, acers polits, plàstics, rodaments i representacions de circuits d'ordinador.

Precisament l'exposició de l'IVAM, que no es concep com una mostra antològica o retrospectiva a l'ús, pren com a objecte d'estudi aquesta sèrie, el seu corpus d'obra més visionària i innovadora, per recrear, a través de les seues pintures, documents d'arxiu, llibres i pel·lícules documentals, el debat intel·lectual sorgit en els anys seixanta i setanta al voltant dels espais distòpics, és a dir, ambients claustrofòbics, alienants i antiutòpics.

Per a l'organització d'aquesta mostra, l'IVAM compta amb la indispensable col·laboració de la **Fundació Anzo** que, impulsada i dirigida per la filla del creador Amparo Iranzo, conserva i tutela bona part del seu llegat artístic. De fet, actualment la Fundació Anzo treballa en la recuperació i restauració de la seua obra, així com en la confecció d'un catàleg raonat.

Aislamiento 73 -1B, 1973. Anzo.

Aislamiento 10, 1976-1997. Anzo.